

รายงานสถานการณ์ภาพรวมสินค้าข้าวในประเทศเวียดนาม

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์

1. สรุปภาพรวมตลาดข้าวเวียดนาม

ในช่วงมกราคม – พฤษภาคม 2563 เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวในช่วงฤดูหนาว 2562 – ฤดูใบไม้ผลิ 2563 ได้ 3.0 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 3.2 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2561-2562 โดยภาคเหนือ 1.1 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 1.8 และภาคใต้ 1.9 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 3.9 ภาคใต้ของเวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวในช่วงฤดูร้อน – ฤดูใบไม้ร่วง 2563 773.2 พันเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 4.7 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 สำหรับการเก็บเกี่ยวข้าวในช่วงฤดูหนาว 2562 – ฤดูใบไม้ผลิ 2563 ในภาคใต้ได้ 1.9 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 5.3 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2561-2562 คาดว่าผลผลิตต่อเฮกเตอร์อยู่ที่ 6,730 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์ เพิ่มขึ้น 30 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์ ผลผลิตอยู่ที่ 13.44 ล้านตัน ลดลง 464.2 พันตัน และมีการส่งออกข้าวได้ปริมาณรวม 3.091 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2 โดยมีมูลค่าการส่งออก (ราคา FOB) รวม 1.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.8

2. แนวโน้มความต้องการของตลาด

1) การผลิต

ในช่วงมกราคม – พฤษภาคม 2563 เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวในช่วงฤดูหนาว 2562 – ฤดูใบไม้ผลิ 2563 ได้ 3.0 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 3.2 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2561-2562 โดยภาคเหนือ 1.1 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 1.8 และภาคใต้ 1.9 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 3.9 ภาคใต้ของเวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวในช่วงฤดูร้อน – ฤดูใบไม้ร่วง 2563 773.2 พันเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 4.7 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 สำหรับการเก็บเกี่ยวข้าวในช่วงฤดูหนาว 2562 – ฤดูใบไม้ผลิ 2563 ในภาคใต้ได้ 1.9 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 5.3 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2561-2562 คาดว่าผลผลิตต่อเฮกเตอร์อยู่ที่ 6,730 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์ เพิ่มขึ้น 30 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์ ผลผลิตอยู่ที่ 13.44 ล้านตัน ลดลง 464.2 พันตัน

2) สถานการณ์ราคาข้าวภายในประเทศ

ราคาข้าวของเวียดนามในกลางเดือนพฤษภาคม 2563 เมื่อเทียบกับกลางเดือนเมษายน 2563 โดยราคาข้าวเปลือกที่จัดซื้อจากเกษตรกรอยู่ที่ 0.39 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 สำหรับราคาข้าวขาวที่อยู่หน้าคลังของบริษัทส่งออกข้าว ข้าวขาว 5% ราคาอยู่ที่ 0.442 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 ข้าวขาว 10% ราคาอยู่ที่ 0.436 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 0.5 ข้าวขาว 15% ราคาอยู่ที่ 0.430 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม เท่ากับกลางเดือนเมษายน 2563 ข้าวขาว 20% ราคาอยู่ที่ 0.427 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 2.0 และข้าวขาว 25% ราคาอยู่ที่ 0.418 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม เท่ากับกลางเดือนเมษายน 2563 (รายละเอียดตามตารางที่ 1 ราคาข้าวในเวียดนาม ในข้อ (4))

3) สถานการณ์การส่งออกข้าว

(1) ภาพรวมการส่งออกข้าว ในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2563 (ม.ค.-พ.ค.) เวียดนามส่งออกข้าวได้ ปริมาณรวม 3.091 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 โดยมีมูลค่าการส่งออก (ราคา FOB) รวม 1.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.8 (รายละเอียดตามตารางที่ 2 การส่งออกข้าวของ เวียดนาม ในข้อ (4))

(2) ตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญ ตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญ 5 อันดับแรกของเวียดนามในช่วงมกราคม - พฤษภาคม 2563 ได้แก่ ฟิลิปปินส์ 598.6 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.2 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของ ปี 2562 จีน 257.4 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 130.7 มาเลเซีย 124.5 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 กานา 105.9 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 91.4 และโกตดิวัวร์ 65.5 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 24.9 (รายละเอียดตามตารางที่ 3 ตลาดสินค้าข้าว 15 อันดับแรกของเวียดนามในช่วงมกราคม - พฤษภาคม 2563 ในข้อ (4))

(3) ราคาส่งออกข้าว ราคาส่งออกข้าวเวียดนามในวันที่ 29 พฤษภาคม 2563 มีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้ ราคาข้าวหอม Jasmine เวียดนาม มีราคาเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2563 อยู่ที่ 558-562 เหรียญสหรัฐต่อตัน ลดลงร้อยละ 2.6 เมื่อเทียบกับวันที่ 28 เมษายน 2563 ข้าวขาว 5% มีราคาเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2563 อยู่ที่ 473-477 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับวันที่ 28 เมษายน 2563 และข้าวขาว 25% มีราคา เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2563 อยู่ที่ 453-457 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับวันที่ 28 เมษายน 2563 และข้าวขาว 100% มีราคาเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2563 อยู่ที่ 368-372 เหรียญสหรัฐต่อตัน ลดลงร้อยละ 2.6 เมื่อเทียบกับวันที่ 28 เมษายน 2563 (รายละเอียดตามตารางที่ 4 ราคาข้าวส่งออก (เงื่อนไขการ ส่งมอบ FOB) ในข้อ (4))

4) ข้อมูลสถิติการค้าที่สำคัญ ประกอบด้วย ข้อมูลราคาข้าวในเวียดนาม ข้อมูลการส่งออกข้าวของเวียดนาม ข้อมูลตลาดสินค้าข้าว 15 อันดับแรกของเวียดนามในเดือนพฤษภาคม 2563 และข้อมูลราคาส่งออกข้าว

ตาราง 1: ราคาข้าวภายในประเทศ

หน่วย: เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม

ที่	ประเภท	กลางเดือนเมษายน 2563	กลางเดือนพฤษภาคม 2563	ขยายตัว (ร้อยละ)	
1	ข้าวเปลือก	0.226	0.239	5.7	
2	ข้าวขาว	5%	0.437	0.442	1.1
		10%	0.438	0.436	-0.5
		15%	0.430	0.43	-
		20%	0.436	0.427	-2.0
		25%	0.418	0.418	-

ที่มา: สมาคมอาหารเวียดนาม

ตารางที่ 2: การส่งออกข้าวของเวียดนาม

หน่วยปริมาณ: ล้านตัน

มูลค่า: พันล้านเหรียญสหรัฐ

ในช่วงมกราคม - พฤษภาคม											
2561				2562				2563			
ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)		ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)		ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)	
		ปริมาณ	มูลค่า			ปริมาณ	มูลค่า			ปริมาณ	มูลค่า
2.945	1.488	26.4	43.5	2.756	1.183	-6.4	-20.5	3.091	1.500	12.2	26.8

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

ตารางที่ 3: ตลาดสินค้าข้าว 15 อันดับแรกของเวียดนามในช่วงมกราคม - พฤษภาคม 2563

หน่วยปริมาณ: ตัน

มูลค่า: เหรียญสหรัฐ

ที่	ประเทศ	ม.ค. - พ.ค. 2562		ม.ค. - พ.ค. 2563		ขยายตัว (ร้อยละ)	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1	ฟิลิปปินส์	1,057,626	420,859,249	1,302,384	598,612,812	23.1	42.2
2	จีน	223,529	111,553,918	429,261	257,368,050	92.0	130.7
3	มาเลเซีย	321,076	122,953,454	292,408	124,508,151	-8.9	1.3
4	กานา	114,317	55,320,905	211,255	105,911,805	84.8	91.4
5	โกตดิวัวร์	197,538	87,224,780	154,815	65,522,030	-21.6	-24.9
6	อิรัก	120,075	59,191,500	90,000	47,610,000	-25.0	-19.6
7	สิงคโปร์	35,545	19,171,704	45,914	24,861,059	29.2	29.7
8	อินโดนีเซีย	15,158	6,788,497	34,986	19,829,480	130.8	192.1
9	ฮ่องกง	60,581	30,371,318	33,777	18,660,635	-44.2	-38.6
10	สหรัฐอเมริกา	21,535	11,379,104	25,753	14,354,547	19.6	26.1
11	โมซัมบิก	22,062	9,895,871	27,375	13,288,123	24.1	34.3
12	เซเนกัล	1,091	530,025	28,435	9,725,270	2506.3	1734.9
13	ซาอุดีอาระเบีย	12,795	6,972,918	13,642	7,717,926	6.6	10.7
14	ออสเตรเลีย	5,411	3,482,634	9,293	5,745,647	71.7	65.0
15	สหรัฐอเมริกา	6,138	4,113,529	8,147	5,368,385	32.7	30.5

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

ตารางที่ 4: ราคาส่งออกข้าว (เงื่อนไขการส่งมอบ FOB)

หน่วย: เหรียญสหรัฐต่อตัน

ที่	ประเภทข้าว	วันที่ 28 เมษายน 2563	วันที่ 29 พฤษภาคม 2563	ขยายตัว (ร้อยละ)
1	ข้าว Jasmine	573-577	558-562	-2.6
2	ข้าวขาว 5%	458-462	473-477	3.3
3	ข้าวขาว 25%	448-452	453-457	1.1
4	ข้าวขาว 100%	378-382	368-372	-2.6

ที่มา: สมาคมอาหารเวียดนาม อ้างถึงข้อมูลของ Oryza.com

3. การวิเคราะห์โอกาส อุปสรรคและความท้าทายของตลาดเวียดนาม

โอกาส	ความท้าทาย
ผู้บริโภคชาวเวียดนามโดยเฉพาะที่อยู่ในเมืองใหญ่มีรายได้เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น ผู้บริโภคมีแนวโน้มซื้อข้าวที่มีคุณภาพดี และดีต่อสุขภาพ เช่น ข้าวอินทรีย์ ข้าวกล้อง รวมทั้ง เวียดนามเริ่มมีชาวต่างชาติมาพักอาศัยและทำงานมากขึ้น เช่น กลุ่ม Expat ซึ่งมีกำลังซื้อสูง และนิยมบริโภคข้าวคุณภาพดี	เวียดนามเป็นประเทศที่ปลูกและส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก ดังนั้น ราคาข้าวในเวียดนามต่ำกว่าราคาข้าวที่นำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้ผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังซื้อข้าวที่ผลิตในประเทศเป็นหลัก
ความตกลงการค้าของอาเซียน (ATIGA) ส่งผลให้อัตราภาษีนำเข้าของข้าวมาเวียดนามลดลง ร้อยละ 0 ยกเว้นข้าวหอมมะลิ ร้อยละ 5	การขอใบอนุญาตการนำเข้ายังใช้เวลาระยะเวลาดำเนินการนาน และมีหลายขั้นตอน

4. สถานการณ์การแข่งขันและคู่แข่งที่สำคัญของไทย

เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2563 ฟิลิปปินส์ได้เปิดประมูลราคาสั่งซื้อข้าวแบบรัฐบาลต่อรัฐบาลสำหรับ 300,000 ตัน แต่ในการประมูลฟิลิปปินส์ซื้อได้เพียง 105,000 ตัน จาก เวียดนาม 30,000 ตัน และพม่า 75,000 ตัน ซึ่งไทยได้เข้าร่วมการประมูลแต่เสนอราคาสูงกว่าประเทศอื่นจึงไม่ผ่านการประมูลราคา

เวียดนามได้ชนะ 30,000 ตัน ด้วยราคา 479.3 เหรียญสหรัฐต่อตัน 30,000 ตันส่งมอบที่ท่าเรือ Davao โดยบริษัท Vietnam Northern Food Corporation (Vinafood 1) เป็นตัวแทนของเวียดนามเข้าร่วมการประมูลราคาดังกล่าว

(ที่มา : หนังสือพิมพ์ Cong Thuong ออนไลน์ วันที่ 15 มิถุนายน 2563)

5. แนวทางการขยายตลาด/สู่ทางการจำหน่าย

ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ได้คลี่คลายลง เวียดนามได้อนุญาตให้มีการส่งออกข้าวได้ตามปกติ ส่งผลให้สถานการณ์การแข่งขันในตลาดข้าวโลกมีความรุนแรงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม the U.S. Department of Agriculture (USDA) คาดการณ์ว่า ปริมาณการผลิตข้าวโลกในปี 2563 อยู่ที่ 493.8

ล้านตัน ลดลงร้อยละ 0.5 จากปีที่ผ่านมา ในขณะที่ความต้องการบริโภคข้าวอยู่ที่ 490.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.9

ในปีนี้ ประเทศผู้นำเข้าข้าวหลายประเทศยังมีความต้องการนำเข้าข้าว อาทิ ฟิลิปปินส์ มีความต้องการนำเข้าข้าวประมาณ 300,000 ตัน มีการประมูลซื้อไปแล้ว 105,000 ตัน เพื่อรองรับความต้องการข้าวในช่วงไตรมาสที่ 3 บังกลาเทศ ต้องการนำเข้าข้าว 200,000 ตัน เพื่อเตรียมการรองรับการช่วยเหลือประชาชนในกรณีเกิดสาธารณภัย จีน ถึงแม้ว่าจีนจะมีการสำรองอาหาร ประเภท ข้าว ข้าวโพด ข้าวสาลี ร้อยละ 95 แล้ว ตามนโยบาย Food self – sufficiency แต่จีนยังอนุญาตให้มีการนำเข้าภายใต้โควตาภาษีได้ นอกจากนี้ ยังมีความต้องการจาก อินโดนีเซีย และ ไต้หวัน เป็นต้น ซึ่งความต้องการนำเข้างกล่าวเป็นโอกาสสำหรับผู้ส่งออกข้าวไทย ประกอบกับในช่วงประมาณ 1 เดือนที่ผ่านมาภายหลังเวียดนามอนุญาตให้ส่งออกได้ปกติ ราคาข้าวไทยได้ปรับตัวลดลงตามปริมาณซัพพลายข้าวในตลาดโลก ทำให้ข้าวไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ดีขึ้น

*****

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์
มิถุนายน 2563